

Предмет	Превенција на болести што се пренесуваат со вектори: Трансмисивни болести, нивно значење во медицината, екологијата и економијата, како и можности ефикасно да се превираат
Студиска програма	Општа медицина
Код	СМ-И-97
Студиска година	По избор
Семестар	По избор
Вкупно часови	15
Кредити	1
Вид на предмет	Изборен
Предуслови	Положен испит по микробиологија со паразитологија, епидемиологија и инфективни болести
Изведува	Катедра за епидемиологија и бистатистика со медицинска информатика
Одговорен наставник	Проф. д-р Кристин Василевска
Адреса:	Институт за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Водњанска 31, Скопје Тел. +389 2 3147-020; e-mail: vasil_kris@yahoo.com
Клучни зборови	Медицински факултет, додипломска настава, изборен предмет, стручно-научна методологија
Учебни цели	Стручен придонес за проширување на познавањата за епидемиолошките аспекти на болестите што се пренесуваат со инсекти кај нас и во светот. Основна цел идните доктори да бидат запознаени за нивниот зголемен удел во модерната медицина и екобиологијата, како и во економијата на регионите каде овие болести се од примарно значење. Постулатите на примарната и секундарната превенција да станат дел од секојдневната пракса на идните доктори.
Кратка содржина (извадок)	<p>Теоретска настава:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед во избирање на најактуелните трансмисивни болести со нивна поделба според векторите и видот на паразити кои се цел на проучувањето 2. Теоретски предавања за трансмисивните болести што постојат на Балканот и кај нас 3. излагања за светските проблеми (кои можат да го засегаат и нашиот регион) 4. Утврдување на ризиците за опстојување на овие болести (од аспект на биологија на векторот, чувствителност на поединците и колективот, како и појава на изменети услови за раширување и екстензија на векторите и паразитите) во регионални и светски размери 5. Начин на примарна превенција, како елементарна така и специфична 6. улога на раната т.е. навремена дијагноза и значење на нејзината примена во урбани и неурбани средини.. Диференцијална дијагноза со болести што имаат слична клиничка слика 7. Прилог кон ефектите на делување на само еден или повеќе лекови во третманот на трансмисивните болести и евентуалните негативни ефекти врз одредени возрасно различни популации 8. Елаборација на измени кај векторите, како и на чувствителноста на паразитите шпо тие вектори ги пренесуваат кај хуманата популација 9. Секундарна превенција-лекување (во хоспитални, урбани средини, како и во услови на нужна примена на привремени регионални амбулантно-клинички објекти) 10. Постојано следење на индикаторите на заболување и умирање од некои трансмисивни болести (мапинг) <p>Практична настава:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вежби за запознавање на поедини вектори и паразити и техники за дијагноза, како и елаборација за утврдување на дијагностички можности на болестите кои се пренесуваат со вектори 2. Припрема на кадар за теренски истражувања, заради утврдување на реалната поврзаност во настанувањето на трансмисивните заболувања 3. Практична примена на елементарната примарна превенција 4. Практична примена: Word, Excel, HFA, Statistica v. 7.0, SPSS v.15
Организација	Теоретска настава: 10 часа Практична настава: 4 часа
Методи на учење	Интерактивни предавања, вежби, семинарска работа

<p>Предвидени учебни резултати</p>	<p>Знаење и разбирање: Придонес кон специфично знаење за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проблемот наречен трансмисивни болести од биомедицински аспект • Запознавање на методологијата за нивна дијагноза лекување и што е најбитно-превенција <p>Клучни вештини:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Елаборација на знаењето на докторите кои ќе го следат предметот и заклучоци во врска со придонесот на предметот заради унапредување на мерките на јавно-здравствената примарна превенција • Познавање на организација на превенцијата • Следење на индикаторите на заболувањата во оваа област кај нас и во светот преку конструкција на база на податоци, нејзино динамично биостатистичко и демографско следење и обработка • Донесување заклучоци од валидност за превенцијата 																	
<p>Специфични препораки за наставата</p>	<p>Потребно е студентот активно да ги следи сите предвидени активности и негово учество во редовните проверки на знаењето.</p> <p>Бодирање на активностите на студентот:</p> <table border="1" data-bbox="504 734 1350 913"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Вид на активност</th> <th colspan="2">Бодови</th> </tr> <tr> <th>минимум</th> <th>максимум</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Теоретска настава*</td> <td>35</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>Практична настава**</td> <td>10</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Практичен испит</td> <td>15</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Вкупно</td> <td>60</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Оценувањето на студентот е описно (положил).</p>	Вид на активност	Бодови		минимум	максимум	Теоретска настава*	35	55	Практична настава**	10	20	Практичен испит	15	25	Вкупно	60	100
Вид на активност	Бодови																	
	минимум	максимум																
Теоретска настава*	35	55																
Практична настава**	10	20																
Практичен испит	15	25																
Вкупно	60	100																
<p>Учебни помагала</p>	<p>Основни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Општа епидемиологија, учебник, 2007 година; • Болести кои се пренесуваат со вектори 2008 година. 																	